

पाटन संग्रहालय विकास समिति
अप्राविधिक तर्फका, प्रशासन, लेखा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह
पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ५०

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)					
पत्र/विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण General Knowledge & General Mental Ability Test)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)M बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न X २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय सञ्चालन (Social Studies and Office Practices)	१००	४०	विषयगत (Subjective)M छोटो र लामो उत्तर (Short & Long Answers)	१० प्रश्न X ५ अङ्क ५ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
कूल पूर्णाङ्क	२००				
द्वितीय चरण - कम्प्यूटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Computer Skill Test & Interview)					
विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)			१५ मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Interview)	४०	मौखिक (Oral)			

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रम योजना दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस वापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्न संस्था, अङ्क र अङ्कभार पत्र / विषयको विषयवस्तु (पाठ्यवस्तु) मा दिइएका अनुसार हुनेछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको कम्प्यूटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।

पाटन संग्रहालय विकास समिति
अप्राविधिक तर्फका, प्रशासन, लेखा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह
पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण

१. सामान्य ज्ञान

अङ्क :- ७०

- १.१ सौर्यमण्डल र पृथ्वी सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.२ विश्वको भूगोल - महादेश, महासागर, ध्रुव, अक्षांश, देशान्तर, समय, दूरी, पर्वतश्रृङ्खला, भूकम्प, ज्वालामुखी, नदी, हिमनदी, ताल, जलवायु आदि ।
- १.३ नेपालको भूगोल - भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप र प्राकृतिक सम्पदा -जलस्रोत, जीवजन्तु, वनस्पति, माटो, खनिज पदार्थ, पहाड, आदि) ।
- १.४ विश्वको इतिहास - औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी अक्टोवर क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुक्त तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, भटना, कारण र परिणामहरू ।
- १.५ नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म)
 - १.५.१ किराँतकाल, लिच्छविकाल र मध्यकाल, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था ।
 - १.५.२ आधुनिक इतिहास (नेपालको एकीकरणदेखि हालसम्म), राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक सांस्कृतिक र आर्थिक अवस्था ।
- १.६ नेपालको सामाजिक अवस्था, परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत सांस्कृतिक सम्पदा र आर्थिक अवस्था (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, सञ्चार, विकास योजना आदि) सम्बन्धी जानकारी ।
- १.७ मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञानका प्रमुख अविष्कार र नविनतम गतिविधिहरू सम्बन्धी जानकारी ।
- १.८ पर्यावरण, जैविक विविधता, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, वातावरण व्यवस्थापन, प्रदुषण, जनसङ्ख्या, शहरीकरण, वसोवास (बसाईसराई), गरीबी, स्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण आदि सम्बन्धी जानकारी ।
- १.९ नेपालको शासन पद्धति र सरकार - संविधान, राजनीतिक व्यवस्था, स्थानीय सरकार, सुशासन, आदि ।
- १.१० अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघद् संस्था - संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, आसियान, युरोपियन युनियन) ।
- १.११ राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत, आदि लगायत राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू सम्बन्धी जानकारी ।

पाटन संग्रहालय विकास समिति

अप्राविधिक तर्फका, प्रशासन, लेखा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण

अङ्क : ३०

बौद्धिक परीक्षण अन्तर्गत साधारणतया देहायका उपपरिक्षणहरू पर्दछन् । शाब्दिक तार्किक परीक्षण, मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण र अशाब्दिक अमूर्त तार्किक परीक्षण ।

२.१ शाब्दिक तार्किक/चार्तुयता परीक्षणमा बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तर्क विचार सम्बन्धी, श्रेणीक्रम -पंक्तिक्रम), आगमन, निगमन आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।

२.२ मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम (श्रेणीक्रम), समरूपता, वर्गीकरण कोडिङ, छोट्टिएका संख्या -अक्षर/संकेत) मिलाउने, साभा गुण, मेट्रिक्स, तथ्यांक व्याख्या, तथ्यांक जाँच (रुजुं), अंकगणितीय तर्क/क्रिया सम्बन्धी, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।

२.३ अशाब्दिक तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, एकरूपता, वर्गीकरण चित्रात्मक विश्लेषणत्मक तर्क सम्बन्धी, मेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।

समाप्त

प्रथमपत्र सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण विषयका पाठ्यक्रमका एकाईहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ :-

प्रश्नपत्र	सामान्य ज्ञान											सामान्य बौद्धिक परीक्षण		
अङ्क	७०											३०		
एकाई	१.१	१.२	१.३	१.४	१.५	१.६	१.७	१.८	१.९	१.१०	१.११	२.१	२.२	२.३
प्रश्न संख्या	१	१	३	१	८	८	१	३	२	२	५	५	५	५
जम्मा प्रश्न	३५											१५		

पाटन संग्रहालय विकास समिति

अप्राविधिक तर्फका, प्रशासन, लेखा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह
पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय सञ्चालन

१. सामाजिक अध्ययन

अङ्क : ४०

- १.१ नेपालको भूगोल भौगोलिक स्थिति धरातलीय स्वरूप, हावापानी जनजीवनमा भौगोलिक वातावरणको प्रभाव र नक्सासम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.२ नेपालको राजनैतिक विभाजनका आधार महत्व र विशेषता ।
- १.३ नेपालको विकासका पूर्वाधारहरू शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार, खानेपानी विद्युत तथा अन्य उर्जाको थोतहरू आदि) को विकासको अवस्था ।
- १.४ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, प्रचलित प्रमुख श्रम, जातजाति, भाषाभाषी र संस्कृति ।
- १.५ सामाजिक समस्या र विकृतिहरू र त्यसको समाधान ।
- १.६ सामाजिक द्वन्दका कारण असर र द्वन्द व्यवस्थापनका उपायहरू ।
- १.७ नेपालको वर्तमान शासनपद्धति - संविधान (संवैधानिक अङ्गहरू, मौलिक हक र कर्तव्य व्यवस्थापक कार्यपालिका र न्यायपालिका ।

२. कार्यालय सञ्चालन तथा विविध

अङ्क : ६०

- २.२ कार्यालय सञ्चालन
 - २.२.१ पत्रव्यवहार चिठिपत्र
 - २.२.१.१ परिचय उद्देश्य चिठीका प्रकार प्रयोग र प्राथमिकताको आधारमा ।
 - २.२.१.२ दर्ता र चलानी ।
 - २.२.२ अभिलेख व्यवस्थापन
 - २.२.१ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय उद्देश्य र आवश्यकता
 - २.२.२.२ फाइलिङ्ग सम्बन्धी जानकारी ।
 - २.२.२.३ कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्युटर प्रणालीको आवश्यककर्ता र महत्व
- २.२ लेखा तथा राजस्व सम्बन्धी जानकारी
 - २.२.१ दोहोरो लेखा प्रणाली, सरकारी लेखा प्रणाली र लेखापरीक्षण सम्बन्धी जानकारी ।
 - २.२.२ गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव र वजेट हिसाव परिचय र प्रयोग ।
 - २.२.३ वर्तमान जिन्सी सेस्ता प्रणाली ।
 - २.२.४ कर, भंसार तथा अन्तशुल्क सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।

पाटन संग्रहालय विकास समिति
अप्राविधिक तर्फका, प्रशासन, लेखा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह
पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

२.३ सेवासम्बन्धी ऐन नियमको जानकारी

२.३.१ पाटन संग्रहालय विकास समिति गठन आदेश, २०५३ पहिलो र दोस्रो संशोधन सहित

२.३.२ पाटन संग्रहालय विकास समिति, कर्मचारी (सेवा, सर्त तथा सुविधा) नियमावली, २०६९ ।

द्वितीय सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय सञ्चालन विषयका पाठ्यक्रमका एकाइहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ ।

तृतीयपत्रका एकाई	१	२	जम्मा प्रश्न संख्या
अङ्कभार	४०	६०	
छोटा उत्तर प्रश्न	४	६	१०
लामो उत्तर प्रश्न	२	३	५
जम्मा प्रश्न संख्या	६	९	१५

पाटन संग्रहालय विकास समिति
अप्राविधिक तर्फका, प्रशासन, लेखा, राजपत्र अनर्कित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह
पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
विषय कम्प्यूटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)

1. Windows basic

- * Introduction to Graphical User Interface
- * Starting and shutting down Windows
- * Basic Windows Elements – Taskbar, My Computer, Recycle Bin etc.
- * Concept of files and folders
- * Searching files and folders

2. Word Processing/Ms Word

- * Creating, saving and opening documents
- * Typing in Devanagari and English

Text formatting (Font, size, color, underline, Italic, Bold etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)

- Inserting header, footer, page number
- Page setting (Margin, page size, orientation), previewing and printing of documents.

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना

(Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शीर्षक	अङ्क	समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer skill test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Windows basic and MS – Word	५ अङ्क	५ मिनेट

पाटन संग्रहालय विकास समिति

अप्राविधिक तर्फका, प्रशासन, लेखा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह
पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
अंग्रेजी वा देवनागरी **Typing Skill Test** को लागि निर्देशन

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अङ्क प्रदान गरिनेछ :

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/ Minute)	पाउने अङ्क
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अङ्क
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अङ्क
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अङ्क
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अङ्क
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अङ्क
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अङ्क
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अङ्क
२२.५ वा सो भन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अङ्क
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अङ्क

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अङ्क प्रदान गरिनेछ :

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/ Minute)	पाउने अङ्क
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अङ्क
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अङ्क
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अङ्क
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अङ्क
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अङ्क
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अङ्क
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अङ्क
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अङ्क
२७ वा सो भन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अङ्क
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अङ्क

पाटन संग्रहालय विकास समिति

अप्राविधिक तर्फका, प्रशासन, लेखा, राजपत्र अनर्कित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेका Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएका अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान वमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words Minute) निकालिनेछ ।

Formula:

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) $\frac{(Totalwordstyped - Wrongwords)}{5}$